652/02

Den 14. august 2002 blev i sag nr. 57.095:

xxxxxx
xxxxxxxxx xxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xxxxxxxx
xxxx xxxxxxxxx

mod

Codan Forsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har personforsikring i Codan Forsikring, klager over, at selskabet med virkning fra den 26/9 2001 har standset forsikringsdækning for et anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet finder det ikke sandsynliggjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende grad efter dette tidspunkt. Selskabet har endvidere henvist til, at man har gjort fortsat forsikringsdækning betinget af, at klageren tilkendes mellemste førtidspension.

Af sagens akter fremgår, at klageren har modtaget forsikringsdækning i 1990-91 på grund af bækkenløsning og i 1993-95 på grund af whiplash-tilfælde. På grund af graviditetsgener og whiplash i 1998 har selskabet tilkendt klageren forsikringsdækning fra den 26/11 1998. I foråret 1999 var klagerens familie involveret i en færdselsulykke, hvorved hendes mor samt hendes 6 måneder gamle søn blev dræbt.

I speciallægeerklæring af 11/6 1999 fra speciallæge i neurokirurgi P.D. hedder det bl.a.:

> "Konklusion: Det drejer sig om en 34-årig kvinde, der i 1993 var udsat for en piskesmældslæsion med svære sequelae i form af konstant hovedpine og nakkesmerter,

kvalme, svimmelhed, hukommelses- og koncentrationsbesvær, synsforstyrrelser, smerter over skulderåg og besvær med at holde på ting. Har fået tilkendt 12% ménerstatning og erhvervsevnen er blevet vurderet til at være reduceret med 25%. Har været igennem revalideringsforsøg i 1994/95, men begyndte i stedet at arbejde. Måtte ophøre med dette og har haft flere forskellige jobs siden. Er opsagt maj 1998 pga. problemer med at klare sit arbejde. Har ikke haft arbejde siden.

26.08.98 er skadelidte involveret i nyt færdselsuheld, hvor hun pådrager sig en ny piskesmældslæsion, da hun bliver påkørt bagfra af anden bil i forbindelse med, at hun bremser op for en hund, der er ved at løbe over vejen. Bemærkede i løbet af få timer udtalt stivhed i nakken. Var på ulykkestidspunktet højgravid og frygtede at der var sket en skade med fosteret, hvilket dog ikke var tilfældet. Var dog sengeliggende den følgende uge. Har siden registreret forværring af de ovenfor beskrevne gener, mest af alt hvad angår koncentrations- og sprogproblemer samt nakke- og armgener. Har siden ulykken også fået tiltagende smerter i venstre side af ansigtet. Beskriver at tilstanden gradvist er forværret siden sidste ulykke og yderligere forværret efter en ulykke i marts 1999, som skadelidte dog ikke var involveret i, hvor hun mistede sin 6 måneder gamle dreng. Har siden da psykisk haft svært ved at overskue tingene og hun modtager stadig psykologhjælp.

Skadelidte føler sig ikke i stand til at overskue at arbejde på nuværende tidspunkt pga. de fysiske og psykiske gener hun har.

Ved den objektive undersøgelse påvises ømhed af samtlige cervikale processi spinosi, nakkefæster, paravertebral- og skulderågsmuskulatur bilateralt samt nedsat bevægelighed i halshvirvelsøjlen til 45° i alle planer. Herudover ingen abnormiteter ud over let svajen ved Rombergs test.

Skadelidte har svære følger efter tidligere whip-lash traume i 1993 og har nu fået en forværring af tilstanden efter det nye whip-lash traume i 1998. Som situationen er i øjeblikket, mener jeg ikke, at hun har nogen mulighed for at genoptage sit arbejde også pga. ulykken i 1999, hvor hun mistede sit barn. Jeg tror først, at man kan vurdere arbejdsevnen endeligt om 1-2 år, når følgerne efter ulykken i 1999 er kommet mere på afstand."

Klagerens læge har i erklæring af 10/8 2001 vurderet, at klageren ikke kan udføre noget som helst arbejde/erhvervsarbejde, og at det er tvivlsomt, om klageren nogensinde bliver arbejdsfør.

I cand. psych. aut. J.M.J.'s erklæring af 22/9 2000 hedder det bl.a.:

> "Mit kendskab til A.N.-S. [klageren] er begrænset til det kriseterapeutiske fokus, og jeg kan som sådan ikke give nogen dækkende vurdering af hendes ressourcer i revaliderings- og arbejdsmæssig henseende. Men udfra det kendskab jeg har til hende, og til den ressourcemæssige situation i hendes liv p.t., må jeg dog vurdere, at det vil være risikabelt at forøge det psykiske pres på hende lige nu ved at stille præstationskrav til hende, som hun sandsynligvis får vanskeligt ved at honorere. Udfra hendes psykiske og fysiske tilstand i det 1½ år jeg har kendt hende, mener jeg, at et realistisk skøn over hvornår hun vil være klar til arbejdsmarkedet igen, er at der vil gå mindst 1 år endnu, hvis hun overhovedet kommer til at kunne fungere i en arbejdsmæssig situation igen."

Revacenter S. har afvist at visitere klageren til et forløb på revacentret, henset til bl.a. indholdet af den psykologiske speciallægeerklæring.

Nævnet har fået forelagt akterne fra kommunen.

Selskabet meddelte i skrivelse af 16/5 2001 til klageren bl.a.:

> "Vi har nu modtaget de oplysninger, vi har bedt om i forbindelse med vurderingen af Deres erhvervsevne. Det er stadig ikke muligt at vurdere, om den generelle erhvervsevne er nedsat, og vi er derfor indstillet på at fortsætte på det hidtidige vurderingsgrundlag, nemlig med en vurdering af erhvervsevnen set i forhold til Deres hidtidige erhverv, uanset om den tidligere oplyste 18 måneders periode dermed overskrides.
>
> På den baggrund har vi bevilget Dem præmiefritagelse og ydelse for perioden 26. april 2001 til 26. september 2001. Til den tid vil vi igen vurdere Deres erhvervsevne.

Finder vores lægekonsulent på dette tidspunkt, at der ikke er udsigt til, at der vil ske væsentlige ændringer i Deres erhvervsevne, vil vi foretage en vurdering af Deres generelle erhvervsevnetab. Vores vurdering kan altså ændre sig, også selvom der ikke er sket nogen forandring i Deres helbredstilstand**."**

I selskabets skrivelse af 21/12 2001 til nævnet hedder det bl.a.:

"Det fremgår af den objektive beskrivelser af klagerens whiplash-symptomer i Bilag B, at klageren har gener, der ifølge Codans lægekonsulent moderat overstiger den erstatning på 25%, der allerede blev udbetalt i 1995 på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse sammenholdt med de subjektive tilføjelser er det dog lægekonsulentens opfattelse, at den generelle erhvervsevne ikke er nedsat med 1/2 - endsige 2/3.

Det fremgår af Bilag C, at Whiplash-skaden har været stationær længe; formentlig siden september 1999, hvilket bekræftes i Bilag E.

Når Codan alligevel har betalt ydelser helt frem til 26. september 2001, skyldes det den psykiske påvirkning, der var en følge af det trafikuheld, der overgik klagerens nærmeste familie den 16. marts 1999. Den midlertidige vurdering har ikke taget udgangspunkt i det generelle erhvervsevnetabskriterie, hvilket bl.a. fremgår af Codans brev til klageren af 5. april 2000, **Bilag J**.

Det er dog Codans opfattelse, at klageren psykiske tilstand er bedret med tiden. Hvis klageren ikke selv oplever det sådan, hænger det sammen med, at der har været sygdomsproblemer med såvel klagerens yngste barn født 14. januar 2000, som med den næstyngste søn, der var impliceret i trafikulykken med længerevarende psykiske virkninger til følge.

Problemerne fremgår af Bilagene F, H og navnlig I. Dette har blandt andet medført, at klageren en stor del af 2001 har haft plejeorlov i medfør af servicelovens § 29, hvor:

'*Kommunen yder hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, der i hjemmet forsørger et barn under 18 år med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse* '.

Det er i et af de sidste journaltilførsler til Bilag I anført pr. 17. juli 2001, at barnet efter egen læges opfattelse ikke må passes ude før i 2002 (2 år). Codan har absolut forståelse for, at klageren ønsker at passe sin familie bedst muligt, men denne del af årsagen til, at klageren ikke kan fungere på arbejdsmarkedet, er ikke omfattet af forsikringen.

Det fremgår da også af Bilag D, at klageren, der med sine 36 år er forholdsvis ung, er egnet til revalidering, hvilket bekræftes af journaltilførslen af 13. december 2000, hvor det fremgår:

'*Forklaret ham (klagerens ægtefælle), at klageren ville være tilbudt REVA på nuværende tidspunkt uanset hvornår hun faldt for varighed, og at derfra de lægelige oplysninger intet er til hinder for dette.*'

Den efterfølgende beslutning om alligevel ikke at gennemføre revalidering, er efter Codans opfattelse begrundet i sociale, og ikke helbredsmæssige forhold.

Dette er også dokumenteret ved de journaltilførsler, der er foretaget i **Bilag I**, navnlig under datoerne 28. februar, 1. marts, 14. marts, 21. marts og 22. maj 2001.

Klagerens øjenproblemer er ikke af erhvervshæmmende karakter, hvilket blandt andet fremgår af konklusionen i Bilag B.

'*Med henblik på om patientens øjengener skulle have betydning for klagerens deltagelse i et forløb på revalideringsinstituttet, mener jeg ikke, at hendes øjengener skulle være til hindring for dette.*'

Samlet set er det derfor Codans principale påstand, at klageren ikke har dokumenteret at have mistet 2/3 af sin generelle erhvervsevne, og at selskabet derfor har været

berettiget til at standse udbetalingerne, hvilket er sket pr. 26. september 2001. Beslutningen er varslet 16. maj 2001 og endelig bekræftet med brev af 26. september 2001, der fremlægges som **Bilag J**.

Det gøres subsidiært gældende, at Codan med Bilag J har betinget retten til fortsat forsikringsdækning af, at klageren tilkendes mellemste førtidspension, jfr. Bilag A, regulativets § 6. Denne betingelse fastholdes."

Det af selskabet benævnte bilag J er en skrivelse af 26/9 2001 fra selskabet til klageren. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Vi beder Dem kontakte os, hvis De får tilkendt offentlig førtidspension på grund af et erhvervsevnetab på mindst 66 2/3 %, da vi så vil gennemgå sagen igen."

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og har i klageskrivelsen af 31/10 2001 til nævnet anført:

"Codan har stoppet den ydelse/præmiefritagelse med den begrundelse at de på baggrund af de lægelige akter og øvrige sagsakter fra kommunen ikke mener at min erhvervsevne … er nedsat med mindst 66 2/3%. Jeg mener ikke at min erhvervsevne er bedret og jeg går stadig til psykolog og fysioterapeut. Min egen læge har gentaget sin sygemelding af mig og revalideringsklinikken Reva vil stadig ikke modtage mig, da de mener jeg er for ustabil.

Derfor mener jeg at min situation er uændret og stadigvæk er min erhvervsevne nedsat med mere end 66 2/3%."

Nævnet udtaler:

Det er nævnets opfattelse, at selskabet ikke – i hvert fald ikke med den klarhed, der må kræves herfor – på et tidligere tidspunkt end den 21/12 2001 har betinget fortsat forsikringsdækning af, at klageren tilkendes mindst mellemste førtidspension. Betingelse om tildeling af mellemste førtidspension kan således først anses fremsat ved selskabets skrivelse af 21/12 2001, og nævnet bemærker, at selskabet har hjemmel i regulativet til at fremsætte en sådan betingelse.

For så vidt angår mellemperioden – 26/9 2001 til 21/12 2001 – er det herefter afgørende, om klagerens generelle erhvervsevne kan anses for nedsat til mindst 1/3. Selskabet gjorde i skrivelse af 16/5 2001 til klageren opmærksom på, at det efter den 26/9 2001 var en vurdering af den generelle erhvervsevne, som var afgørende.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet det ikke tilstrækkeligt sandsynliggjort, at klagerens generelle erhvervsevne - som følge af sygdom eller følger af invaliditet vedrørende hendes egne forhold - er nedsat til mindst 1/3, hvorfor

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen